

Aruanne liikmeõiguste teostamisest 2024. aastal

1) Rahvusvaheline sihtasutus Euroopa Õigusakadeemia (*Academy of European Law, ERA, varem ka Europäische Rechtsakademie*)

ERA on 1992. aastal Euroopa Parlamendi algatusel Saksamaal asutatud avalikes huvides tegutsev mittetulunduslik sihtasutus. ERA põhikirjaline eesmärk on edendada ELi õiguse mõistmist ja parimat tava, pakkudes Euroopas tegutsevatele õigusala töötajatele koolitusi ning olles arutelude ja teadmiste vahetamise foorumiks.

Eesti liitus ERAga 11.10.2018. Liitumisel tasuti ühekordne liikmemaks ERA põhikapitali suurusega 50 000 eurot. Liikmemaksu tasumise vajaduse katteks eraldati vahendid Eesti EL Nõukogu eesistumise kesksest eelarvest. Täiendavaid kohustusi Eestile ERA liikmelisusega ei kaasne.

Justiits- ja Digiministeerium määrati Eesti Vabariigi täieõiguslikuks esindajaks ja riigi liikmeõiguste teostajaks Vabariigi Valitsuse [04.10.2018 korraldusega nr 251](#) „Riigi liikmeõiguste teostaja määramine rahvusvahelises sihtasutuses Euroopa Õigusakadeemia ja volituse andmine“.

Seisukoht liikmelisuse jätkamise kohta: Eesti liikmelisuse jätkamine on vajalik.

2) Euroopa kriminaalhooldusorganisatsioon (*Confederation of European Probation, CEP*)

CEP koondab kriminaalhooldusorganisatsioone, valdkonnast huvitatud teadlasi ja uuringute läbiviijaid üle kogu Euroopa. CEP algatab ja viib koos oma liikmetega ellu kriminaalhooldusteemalisi uurimusi ja praktikat arendavaid projekte ning peab rahvusvaheliste ekspertide andmebaasi. Samuti korraldatakse konverentse ja seminare ning antakse välja regulaarset uudiskirja, milles kajastatakse aktuaalseid uuendusi, parimaid praktikaid ja uuringukokkuvõtteid. CEP ühendab 41 Euroopa riigi esindusi. CEP loodi aastal 1981.

Justiits- ja Digiministeerium on organisatsiooni liige alates 01.01.2003. Liikmemaks põhineb CEP arvutusel, mis võtab arvesse riigi heaolu, sisemajanduse koguprodukti ning inflatsiooninäitajaid. 2024. aastal oli Eesti liikmemaks 3149 eurot.

Seisukoht liikmelisuse jätkamise kohta: Eesti jaoks on oluline ühendusse kuuluda.

3) Euroopa ohvrite õiguste võrgustiku assotsiatsioon (*Association of the European Network on Victims' Rights, AENVR*)

Rahvusvahelise mittetulundusühingu Association of the European Network on Victims' Rights eesmärk on tagada 2015. aastal loodud Euroopa ohvrite õiguste võrgustiku püsiv toimimine. ENVR on mitteametlik võrgustik, mis koosneb ohvrite õiguste valdkonnas tegutsevatest Euroopa Liidu liikmesriikide ekspertidest. Võrgustiku eesmärk on toetada EL õiguse (peamiselt ohvrite direktiiv ja terrorismivastane direktiiv) rakendamist läbi koostöö, koolituste ja infovahetuse. Võrgustiku kaudu on praktilist abi saanud ka terrorismi ohvrid. Assotsiatsioonil on 17 liiget. Perioodil 2022-2025 on osalustasu 8837 eurot.

Seisukoht liikmelisuse jätkamise kohta: Eesti liikmelisuse jätkamine on vajalik.

4) Euroopa vanglate ja korrektsiooniasutuste organisatsioon (*European Organisation of Prison and Correctional Services, EuroPris*)

EuroPris on 2011. aastal asutatud Euroopa vanglate ja korrektsiooniasutuste organisatsioon, kuhu kuulub 41 riiki. EuroPrisi eesmärk on arendada korrektsioonivaldkonda ja üleeuroopalist koostööd, et muuta ühiskond turvalisemaks.

Eesti liitus EuroPrisiga 2015. aasta jaanuaris. Alates 2023. aasta juunist on vanglateenistuse juht Rait Kuuse EuroPrisi juhatuse liige. EuroPrisi liikmemaks kujuneb vastavalt riigi SKT-le. Alates 2024. aastast on liikmemaks 5000 eurot aastas. 2024. aastal oli Eesti liikmemaks 5000 eurot.

Seisukohad liikmelisuse jätkamise kohta: Eesti liikmelisuse jätkamine on vajalik.

5) Rahvusvaheline mittetulundusühing Euroopa Äriregistrite Ühendus (*European Business Registry Association, EBRA*)

Rahvusvaheline mittetulundusühing European Business Registry Association (EBRA, Euroopa Äriregistrite Ühendus) on European Commerce Registers' Forum (ECRF) ja European Business Register (EBR) ühinemise tulemusel Belgias asutatud mittetulundusühing, mis registreeriti 16. aprillil 2019. EBRA peamisteks eesmärkideks on olla tugevaks äriregistreid ühendavaks võrgustikuks, edendada registrite vahelist koostööd, jagada informatsiooni ja parimaid praktikaid, korraldada uurimis- ja arendustegevust äriregistri valdkonnas ning pakkuda lahendusi elektrooniliseks andmevahetuseks.

Vabariigi Valitsuse [31.01.2019 korraldusega nr 32](#) „Riigi liikmeõiguste teostaja määramine rahvusvahelises mittetulundusühingus Euroopa Äriregistrite Ühendus ja volituse andmine“ määrati Justiits- ja Digiministeerium Eesti Vabariigi täieõiguslikuks esindajaks ja riigi liikmeõiguste teostajaks rahvusvahelises mittetulundusühingus Euroopa Äriregistrite Ühendus. Liikmemaks on 3000 eurot aastas.

Seisukoht liikmelisuse jätkamise kohta: Eesti liikmelisuse jätkamine on vajalik.

6) Euroopa Kinnistusregistrite Ühendus (*European Land Registry Association, ELRA*)

ELRA on 2004. aastal Belgias asutatud ja registreeritud mittetulundusühing, mis on loodud Euroopa riikide kinnistusraamatut pidavate organisatsioonide vaheliseks koostööks. ELRA peamiseks eesmärgiks on teadvustada ja arendada kinnistusregistrite rolli kinnisasjade käibes ning kapitaliturul. ELRA idee on jagada parimat praktikat ehk tutvustada erinevate liikmesriikide kinnistusraamatute nii õigus- kui ka infosüsteeme, tekkinud probleeme ja edulugusid. Lisaks teeb ELRA koostööd teiste EL institutsioonidega ja osaleb EL Komisjoni poolt algatatud Euroopa Kinnistusraamatu piiriülese andmevahetuse projektis Land Register Interconnection (E-Justice portaali loodav üle-euroopaline kinnistusregistrite andmete otsingusüsteem). ELRA liikmeteks on 31 organisatsiooni 25 liikmesriigist. Eesti osaleb ELRA töös 2015. aastast. Riigi täieõiguslik esindaja ja riigi liikmeõiguste teostaja on Justiits- ja Digiministeerium. Eesti liikmemaksu suurus on 2000 eurot aastas.

Seisukoht liikmelisuse jätkamise kohta: Eesti liikmelisuse jätkamine on vajalik.

7) Põhjamaade Koosvõimelahenduste Instituut (*Nordic Institute for Interoperability Solutions, NIIS*)

NIIS moodustati Eesti Vabariigi ja Soome Vabariigi poolt eesmärgiga tagada e-riigi taristu tuumkomponentide kvaliteet, jätkusuutlikkus ja piiriülene koosvõime, infoühiskonna areng optimaalsete kuludega ning piiriülese koostöö toimimine. NIIS on üle võtnud infosüsteemide turvalise andmevahetuskäiki X-tee tuumtehnoloogia arenduse ning piiriülene koostöö muudab X-tee arendamise Eesti jaoks oluliselt perspektiivikamaks. Soome kasutab X-tee platvorme siseriiklikuks andmevahetuseks sarnaselt Eestiga ning kahe ökosüsteemi vahel on loodud föderatsioon, mis võimaldab automatiseeritud andmevahetust kahe riigi andmekogude ja registrite vahel ning lihtsustab seeläbi ka ettevõtjat e äritegevust kummalgi pool Soome lahte. Alates 2021. aasta juunist on NIISI kolmandaks liikmeks Islandi Rahandus- ja Majandusministeerium. Liikmemaksu suurus on 850 000 eurot aastas.

Vabariigi Valitsuse [17.11.2016 korraldusega nr 385](#) „Asutatavas mittetulundusühingus Nordic Institute for Interoperability Solutions riigi liikmeõiguste teostaja määramine ja volituse andmine“ määrati riigi liikmeõiguste teostajaks Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium. Augustis 2024 liikus see justiits- ja digiministri vastusvaldkonda.

Seisukoht liikmelisuse jätkamise kohta: Eesti liikmelisuse jätkamine on vajalik.

8) Euroopa Mälestamise ja Solidaarsuse Võrgustik (*European Network Remembrance and Solidarity, ENRS*)

Rahvusvaheline mittetulundusühing European Network Remembrance and Solidarity asutati 2005. aastal Euroopa 20. sajandi ajalugu puudutavaks uurimis- ja haridustööks. Võrgustikku kuulub üle 360 partnerorganisatsiooni. Vaatleja staatuse omandamise läbirääkimisi pidas Justiits- ja Digiministeerium 06.02.2020 valitsuskabineti otsuse alusel. Võrgustiku täisliikme staatuse taotlemist ei ole Vabariigi Valitsus otsustanud. Eesti esindajaks ENRSi juures on Sihtasutus Eesti Mälu Instituut. Vaatleja staatusega ei kaasne Eestile rahalisi kohustusi. ENRS uurib tihedalt, kas ja millal Eesti liikmelisuse kohta otsuse langetab. Võrgustiku täisliikme staatus avardaks Eesti võimalusi tutvustada senisest suuremas mahus nii Eesti kui Baltikumi ajaloolist mälu ning teha rahvusvahelist koostööd ajaloo uurimis- ja haridusvaldkonnas. Viimasel ajal on kasvanud Venemaa mõjutustegevus ENRSi tegevuse osas, millele saaks Eesti liikmena vastu seista.

Seisukoht liikmelisuse kohta: Liikmelisusega kaasneks iga-aastane liikmemaks 50 000 eurot, lähiajal soovitakse seda tõsta 150 000 euroni.